

TILL *Liv*

EVANGELISK-LUTHERSK MISSIONSTIDNING

NUMMER 6 2006

Gud vill ditt liv
Det är livet som är meningen
Vem är Jesus?
Jesus sade: Jag är livets bröd

FOTO: ANNA MALDÉNSSON

Den som finner mig, finner livet och får nåd från Herren. ORDS 8:35

Redaktörstankar

Att finna Livet

FINNS DET NÅGON som ser mig, som älskar mig...? Någon som bryr sig? Finns det något som kan mätta min längtan? Finns det någon mening alls med livet? Finns Gud? Vi känner igen frågorna – vi människor har dem gemensamt. Finns det något svar?

Det uppfattas väl i dag som förmätet att påstå att man funnit något som håller – något sant, något som också kan vara sant för andra. Det är nog mer modernt att vara sökare. Men – bli en *finnare*!

Lär känna den Gud som har blivit människa i Jesus Kristus – han älskar dig utan förbehåll. Upptäck hans kärlek till dig i vardagens små händelser men också i hans verkligt goda tanke med hela ditt liv. Hans död och uppståndelse har fått konsekvenser för dig. Vi människor har också det gemensamt att vi samlar på oss skuld – den vill han befria oss från. Du erbjuds ett evigt liv som börjar här på jorden och sträcker sig bortom döden. Ta honom på orden – han har skapat dig, han älskar dig och han har gjort allt för dig. Det kostade honom livet. Så älskar Gud dig!

Den som söker han finner, lovar Jesus. Det märkliga är, att det tycks vara Jesus som finner oss, sådana vi är just där vi är. Han är en mästare på att finna och en Mästare som kan hjälpa.

Till Liv, som du nu har i din hand, vill ge dig hjälp med att finna. *Till Liv* är en tidning som undervisar om kristen tro och försöker ge vägledning i olika frågor. Namn och adress till utgivare eller kontaktpersoner finns på sidan 23. Hör gärna av Dig. Välkommen att delta i gudstjänster, kurser, läger, möten mm – och att läsa!

EVA ANDERSSON, redaktör
till.liv.red@telia.com

Ord till liv · Heliga Trefaldighets dag

Gud som utgångspunkt

HERREN, vår Gud, HERREN är en. ... Dessa ord som jag i dag ger dig befallning om, skall du lägga på hjärtat (ur 5 Mos. 6:4–9).

OM JAG SÄGER NÅGOT VIKTIGT vill jag att de som lyssnar inte ska glömma det. Ibland försäkrar jag mig om det genom att påminna dem eller ge dem tips om hur de ska komma ihåg det viktiga. I vår text markerar Gud hur viktigt det han sagt är genom att tala om hur vi ska kunna komma ihåg det: det ska bevaras i hjärtat, där man bevarar det viktigaste, man ska alltid prata om det och det ska vara som ett märke i pannan, där det syns.

Det Gud har sagt och som han vill att vi ofta ska påminnas om är att han är en. Detta säger han till sitt utvalda folk, Israel, eftersom han vet att de ofta kommer att frestas att lämna sin Gud och vända sig till andra gudar. Därför var det viktigt att de blev påmind om att Gud är den ende och att det är honom de ska älska.

Vi kan också behöva påminna oss om att det bara finns en Gud och att han alltid är densamme. Han är den han, är oavsett om det passar oss eller inte. Vi kan välja hur vi vill förhålla oss till Gud, men vi kan aldrig välja vilken gud vi vill förhålla oss till. Det är Gud som är utgångspunkten, inte jag som människa.

Att Bibeln talar om att Gud är Fader, Son och Ande innebär inte att det finns tre olika gudar. När Gud så blir människa i Jesus, är det inte en annan gud som blir synlig för oss människor. Nej, tvärtom är Jesus Gud själv, och i honom kan vi därför se hurdan Gud är. I Joh. 1 står det att Jesus är ”full av nåd och sanning” och vi kan läsa i evangelierna hur Jesus förverkligar dessa ord i sitt liv. Om Sonen är sådan så är hela gudomen sådan.

Detta innebär att inför Gud, som möter mig med nåd, behöver jag inte dölja det som är sant om mig, inte ens mina synder och misslyckanden, för just dem har Jesus tagit på sig. Inför honom, i hans nåd, kan jag få bli mer sann och helas som människa. Därför är det inför honom, den ende levande Guden som det verkliga livet kan födas.

Detta kan väl vara värt att påminna sig om!

BÖN: Käre GUD, jag vill våga be om att få lära känna dig och den du verkligen är!

JOAKIM HECTOR

Predikant och lärare på Strandhems Bibel- och lärjungaskola, Örkelljunga

Innehåll

3 HAN-SOM-VILL-MITT-LIV
ERIK J ANDERSSON

5 BOKTIPS
5 I FOKUS

ANDERS MÅNSSON

6 NO MAN IS AN ISLAND
STEFAN JOHANSSON

8 SJÄLAVÅRD • DET FEMTE BUDET
GUSTAV BÖRJESSON

9 DET ÄR LIVET SOM ÄR MENINGEN
HÅKAN GISELSSON

11 FRÅN ALLAHTILL JESUS
MAGNUS SVENSSON

12 VEM ÄR JESUS?
STEFAN LINDHOLM

14 JESUS ÄR – LIVETS BRÖD
LARS-ÅKE NILSSON

16 EN MÄNNISKAS VÄGTILL GUD

KARIN IPSEN INTERVJUAR KERSTIN PEDERSEN
18 FÖRLÅTELSE FINNS ATT FÅ – OCH ATT GE

JAN-ULRIK SMETANA

18 BOKTIPS

19 LIVSMOD I HOPPLÖSHETEN
SUSANNA SANDSTRÖM

20 PÅ BESÖK I FÄNGELSE
ALVE SVENSSON

21 BIBELLÄSNINGSPLAN

22 EN BÖN

24 TILL DIG...
PER-OLOF NILSSON

Du måste finnas, du måste.
Jag lever mitt liv genom dej.
Utan dej är jag en spillra
på ett mörkt och stormigt hav...

Han-som-vill-mitt-liv

”Du måste finnas, du måste. Jag lever mitt liv genom dej. Utan dej är jag en spillra på ett mörkt och stormigt hav.” I musikalen ”Kristina från Duvemåla” sjunger Kristina ut sitt rop till Gud. Varje människa bär på djupa behov – av en Gud, av en mening, av att vara älskad.

”DU MÅSTE FINNAS, DU MÅSTE...” Kristina visste att Gud var hennes djupaste behov, också när han verkade så långt borta. Hennes liv var kantat av svåra prövningar. Han var hennes enda hopp. Och när hon befann sig långt ifrån sina rötter hemma i Sverige var Gud den grund hon hade att stå på, hennes innersta behov.

Ett behov av en gud

Varje människa bär på ett behov av mening. I livet behöver man något som inte ständigt växlar. Som inte ena dagen verkar fantastiskt, för att nästa dag visa sig vara värdelöst. I medicinska undersökningar konstateras att ”känsla av sammanhang” är en viktig enskild faktor som påverkar människors hälsa. Och ser man ut över världen är det svårt att finna någon enda kultur eller något enda folk utan religion i någon bemärkelse. Det finns hos människan, hos mänskligheten, ett djupt rotat behov av något som skapar mening, av något som ger svar på de stora frågorna, de som handlar om liv och död, rätt och fel, om kärle-

kens ursprung. ”Du måste finnas... Du får inte överge mej.” Varje människa – det är min övertygelse – har behov av en gud.

Människan formar sin gud

Många gudar finns beskrivna som ser ur att svara på människans behov. De kan se väldigt olika ut. En del är snidade i trä eller skulpterade i sten eller keramik. Andra presenterade av en upphöjd ledare eller profet. Men de kan också vara mer av en idé eller ett tankesystem. Vid en närmare titt ser de ut att verkligen vara konstruerade för att svara mot behovet. Som om människans behov blivit gudens gjutform.

Jag tror inte på en sådan gud. Jag tror inte på en gud som är stöpt efter mina – eller någon annan människas – behov. Sådana gudar klarar inte Augustinus’ test: ”Om du kan förstå något, då är det inte Gud.” ”Djupt i mig finns ”gudsbehovet”. Precis som i alla andra människor. Men det märkliga är att den Gud jag tror på inte finns för att jag behöver honom. Han finns inte för att svara på något mänskligt behov.

Gud vill människans liv

Det har dykt upp ett uttryck i sammanhang där man forskar kring och funderar på universums och livets uppkomst: *Intelligent design*. Många fysiker, biologer och andra ifrågasätter de förklaringsmodeller som under 1900-talet var självklara sanningar för den ”moderna människan”. I naturen tycker man sig nu se en ändamålsenlighet, som inte kan förklaras av slumpen. Man börjar fundera på om det finns en tanke bakom.

I Bibeln kan vi läsa om en Gud, som överträffar allt annat när det gäller såväl intelligens som känsla för design. Bibeln talar om en Gud, som ligger bakom hela vår tillvaro. Som är upphov till allt liv. Också till människan. Beskrivningen av hur mänskligheten uppstår är fantastisk.

Människan kommer till för att Gud vill det. Kanske kan man till och med säga att människan är ett svar på Guds behov. För att Gud ville, skapade han de första människorna. Gud fanns till innan det fanns människor med behov. Gud måste inte finnas, men han finns till, och utan honom skulle ingenting finnas!

Släpp slumpen!

Inte så sällan möter jag människor som tror att universum kommit till av en slump. Och allt i universum är sedan resultat av

slumpen i kvadrat. Med ett sådant synsätt blir självbilden: ”Jag är resultatet av en fantastisk slump.” Det är svårt att finna mening i tillvaron med en sådan grund. Intellektuellt är det näst intill omöjligt att skapa ett system, där rätt och fel kan samsas med slumpen; ännu svårare blir det om man vill inkludera begrepp som kärlek och sorg. Omöjligt med förlåtelse.

HAN vill mitt liv

Men om man inte är resultatet av en fantastisk slump, utan – som jag skissade på innan – finns till för att en levande och skapande Gud vill det, då blir självbilden: ”Jag finns för att Gud vill det.” En sådan självbild skapar möjligheter för ett mycket rikare liv. Rätt och fel kan förankras utanför mig själv, utanför vad andra människor tycker, utanför det som beror av människor. Kärlek och sorg får sin plats utifrån att Gud först har älskat osv. Och en tillvaro där en sådan onaturlig regelvidrighet som förlåtelse inte bara ryms utan också är grunden för ett liv i nära gemenskap med Bibelns Gud, ”Han-som-vill-mitt liv”.

ERIK JANDERSSON

Läkare och Peru-missionär

1. If you can understand it, it's not God. Augustine of Hippo, s 9 i Alister McGrath *Understanding the Trinity*, Kingsway, Sussex, 1990.

Boktips • Bibeln

Köp den! Läs den!

BIBELN TILLKOM under en period på drygt 1 000 år och dess äldsta delar är ca 3 000 år gamla. Den omfattar 66 böcker, som är skrivna av allt från mäktiga kungar till enkla herdar och fiskare. Men – *hela Skriften är genomandad av Gud och därför nyttig till undervisning...* (2 Tim. 3:16). Bibeln är därför en aktuell bok för varje människa i dag.

BIBELN GÖR ANSPRÅK på att vara ett glädjebudskap från universums Skapare och Herre till oss människor: Gud älskar den värld och de människor han skapat, trots att de vänt ryggen mot honom.

BIBELN INNEHÅLLER historien om Gud och människan. Den börjar med världens skapelse och slutar med målet för hela världshistorien: nya himlar och en ny jord.

I bokens första del, Gamla testamentet, utlovas Messias – Kungen i det nya riket – och Israels folks väntan på honom skildras. I bokens andra del, Nya testamentet, uppfylls hoppet: Gud blir människa, Jesus föds till jorden som ett barn. Människan fortsätter med att säga nej till Guds Son, men Jesus är den sanna människan som är lydig mot Gud, intill döden. Han

utplånar människans skuld mot Gud.

Hur detta evangelium sprids det första århundradet och hur Kristi kyrka växer skildras i bl.a. breven. Guds kallelse gäller nu alla människor, i hela världen: Vänd om och tro på Jesus Kristus

BIBELN FINNS i ett flertal översättningar och utgåvor.

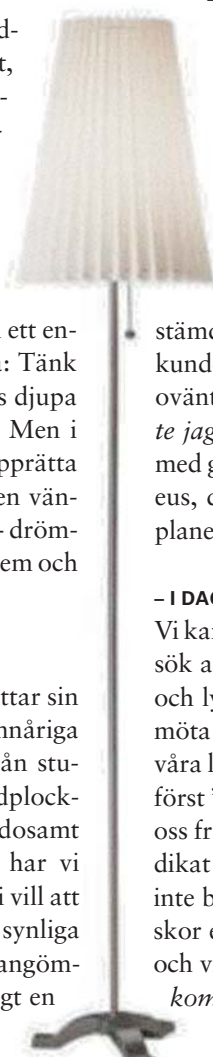
Hemmets utsida och vår insida

– I DAG MÅSTE JAG KOMMA OCH STANNA I DITT HUS...

TV-kanalerna erbjuder heminredningsprogram som aldrig förr. Kvällstidningar slår upp heminredning stort, och vid lunchborden diskuteras Antikrundan med större kraft och intensitet än politik och religion. Varför sådant *fokus* på hemmens yta? Vi lever i ett land med ensamhet, splittrade familjer, psykiskt utmattade människor och utarbetade småbarnsföräldrar – och vi längtar efter heminredning. Varför? Det kan naturligtvis vara en modenyck. Det kan också vara verklighetsflykt – ett försök att dämpa smärtan med lyx och ännu ett engagemang. Jag har ytterligare en tanke värd att pröva: Tänk om medias fokus på heminredning speglar människors djupa längtan efter närhet och varaktig kärlek i vardagen? Men i stället för det till synes hopplösa projektet att återupprätta 'hemmens insida', familjeband, äktenskap eller brusten vänskap så satsar vi på 'hemmens utsida', köper surrogat – drömmar om, läser om, tittar på och bygger fina ytor i våra hem och liv – och blir ändå aldrig nöjda.

– I DAG MÅSTE JAG KOMMA OCH STANNA I DITT HUS...

Har du tänkt på hur interiören i människors hem berättar sin egen berättelse? Jag tänker främst på min och mina jämnåriga kristna vänners förvandling. De stora planscherna från studenttiden med bibelord eller "Jesus älskar dig" är nedplockade. De ärvda tavlorna från äldre släktingar med mödosamt broderade bibelord är lämnade till loppis. I stället har vi skinnmöbler, hemmabioanläggning och datorer, som vi vill att besökare skall se. Kristna böcker och andra tydligt synliga spår av genomtänkt kristendom är förpassade till undangömda arbetsrum. Krucifixet, som hängde rakt fram synligt en gång, finns nu gömt bakom laserskrivaren.

– I DAG MÅSTE JAG KOMMA OCH STANNA I DITT HUS...

Sackeus bodde i Jeriko. Han var ledare för det syndikat som arrenderade tullrätten av romarna. Det rörde sig om stora pengar och Sackeus var förmögen. Det finns all anledning att tro att hans förmögenhet återspeglades i hans hem. Han hade hört ryktet om en underlig gudsman – Jesus – som inte drog sig för att umgås med människor som missat målet för sina liv, människor som misslyckats (t.o.m. medvetet) med att leva efter Guds vilja. Den religiöst intresserade Sackeus bestämde sig för att hitta en plats, där han på behörigt avstånd kunde betrakta Jesus och hans verksamhet. Då hände det helt oväntade. Jesus gick rakt fram till honom och sade: *I dag måste jag komma och stanna i ditt hus*. Sackeus tog emot Jesus med glädje! Detta var början till ett nytt liv för Sackeus. Sackeus, den förlorade, var återfunnen. Med glädje började han planera för andra prioriteringar i sitt liv.

– I DAG MÅSTE JAG KOMMA OCH STANNA I DITT HUS...

Vi kan alla öva oss i att genomskåda våra egna och andras försök att fly verkligheten. Vi kan alla som Sackeus vara öppna och lyhörda för Guds tilltal. Gud söker dig och mig och vill möta våra innersta behov. Han vill hela och läka på alla plan i våra liv. Han vill att vi med glädje ska börja prioritera honom: först 'insidan' och sedan 'utsidan' i våra liv. Guds tilltal möter oss främst i Bibelns ord och på platser där det blir tydligt predikat och förklarat. Guds Ande öppnar väg och Guds tilltal är inte begränsat till någon andlig elit, speciellt 'viktiga' människor eller speciellt 'andliga' människor. Den helige Ande kan och vill ge oss ett möte med Jesus. Han säger: *I dag måste jag komma och stanna i ditt hus* (Luk. 19:5).

ANDERS MÄNSSON

Predikant och åklagare, Ängelholm

Boktips

Gör som Gud – bli människa Stefan Gustavsson

Boken vill ge en helhetsbild av vad det är att vara kristen; den är en nutida troslä-

ra. Den kristna tron är inte en andlig överbyggnad på det vanliga livet, utan gäller *hela* det mänskliga livet på jorden. Världen är Guds värld och

frälsningen är en upprättelse av världen, inte en befrielse från den!

Missionsuppdragets förhållande till förvaltandet av skapelsen belyses, liksom frågorna om Guds mening med arbetet, kulturen, politiken, familjen osv.

Författaren är direktor för Credo Akademin och gen.sekr. i Svenska Evangeliska Alliansen.

Cordia Förlag. Inb. Ca-pris: 189 kr

ACCENT Bibelläsningsplan för ungdomar

Accent betyder betoning och med denna nya bibelläsningsplan vill vi betona hur viktigt det är att regelbundet läsa Bibeln.

Accent ges ut av ELU och riktar sig främst till åldern 15–19 år. Den ges ut för att hjälpa konfirmander och ungdomar i sin dagliga andakt, så att de genom den ska få växa i sin relation till Gud och i för-

ståelsen av hans ord. Boken är också användbar för den som gått en Alpha-kurs eller vill börja läsa Bibeln regelbundet.

I *Accent* finns en föreslagen bibeltext för varje dag samt en förklaring och tillämpning av denna text.

Accent utkommer med 4 nr/år och kostar endast 150 kr.

Besök www.accent.nu!

No man is an island

Ingen människa är en ö. Orden skrevs av den engelske 1600-tals poeten John Donne. Våra liv berör och berörs av varandra. Det gäller det mesta i livet. Våra liv hör också samman med Gud – vi är skapade för gemenskap med honom och med varandra.

VÅRT LIV BÖRJADE I ETT MÖTE mellan två människor. Och sen har det fortsatt på den vägen. Ur ett psykologiskt perspektiv blir vi till i mötet med varandra. Det är där självbilden och identiteten formas, växer och utvecklas.

När diktaturen i Rumänien föll blev det tydligt hur vidrig situationen varit för det rumänska folket. Som så ofta tillhörde barnen de stora förlorarna. Barnhemmen var många och oerhört dåligt utrustade, många dog där. Det spreds en historia om hur på ett hem ett barn fortsatte att leva trots att barnen runt omkring dog i stort antal. Det visade sig bero på sängens placering. Den stod så till, att det bildades en liten 'smatt'. Där brukade städerskan sätta sig för att äta sin medhavda lunch. Varje dag stack hon in sin hand genom spjalorna och rörde en stund vid den lille. Det är möjligt att historien är en vandringslegend. Men den berättar om hur oerhört avgörande vi är för varandras liv.

Det är inte bara identiteten som växer fram i samspelet med människorna runt omkring mig. Det är också där många av våra livssår uppstår. Tillvaron är komplex. Det är i relationerna som vi växer och utvecklas, såras och kränks men också läks. Tove Jansons berättelse om det osynliga barnet är en fantastisk beskrivning av detta.

Människa behöver människa

När Bibeln tecknar bilden av människan träder ett ord tydligt fram: Relationer. *Det är inte bra att mannen är ensam* (1 Mos. 2:18). Det skulle kunna betyda att människan också behöver Gud. Men det gör det inte här. Orden är sagda om en människa som lever i en gudsrelation vars djup och närhet vi inte kan föreställa oss. Men det räcker inte med Gud! Människan behöver människa. No man is an island! Vi är skapade så!

Det är ett kort steg från Bibelns berättelse om människan till Mikael Wiehes ord "När du ser mig, när jag finns i dina ögon, när du ser att jag finns till ... Då flyger mitt hjärtas fågel, då stiger den upp mot skyn..."

Men det stannar inte där. Eller rättare sagt: Det börjar inte

där. Gud säger: *Låt oss göra människor som är vår avbild, till att vara lika oss* (1 Mos. 1:26). Bland mycket annat betyder det att vi är skapade för att leva i gemenskap med Gud. Någon har uttryckt det med orden: "Du har skapat oss till dig, och vårt hjärta är oroligt, till dess det finner vila i dig."

Människan behöver mer

Bibelns berättelse om människan har många bottnar. Vi är skapade för två relationer: Gud och varandra. De två tar inte ut varandra och de ersätter aldrig varandra. Tvärtom vävs de samman. Bibeln sammanfattar det ursprungliga och egentliga livet i ett ord: Älska! Och gör det i två riktningar! Älska Gud... och din nästa som dig själv (Matt. 22: 37–39). Utan att blanda samman dem håller Bibeln ihop min relation till Gud, medmänniskan och mig själv.

Vårda viktiga mänskliga relationer

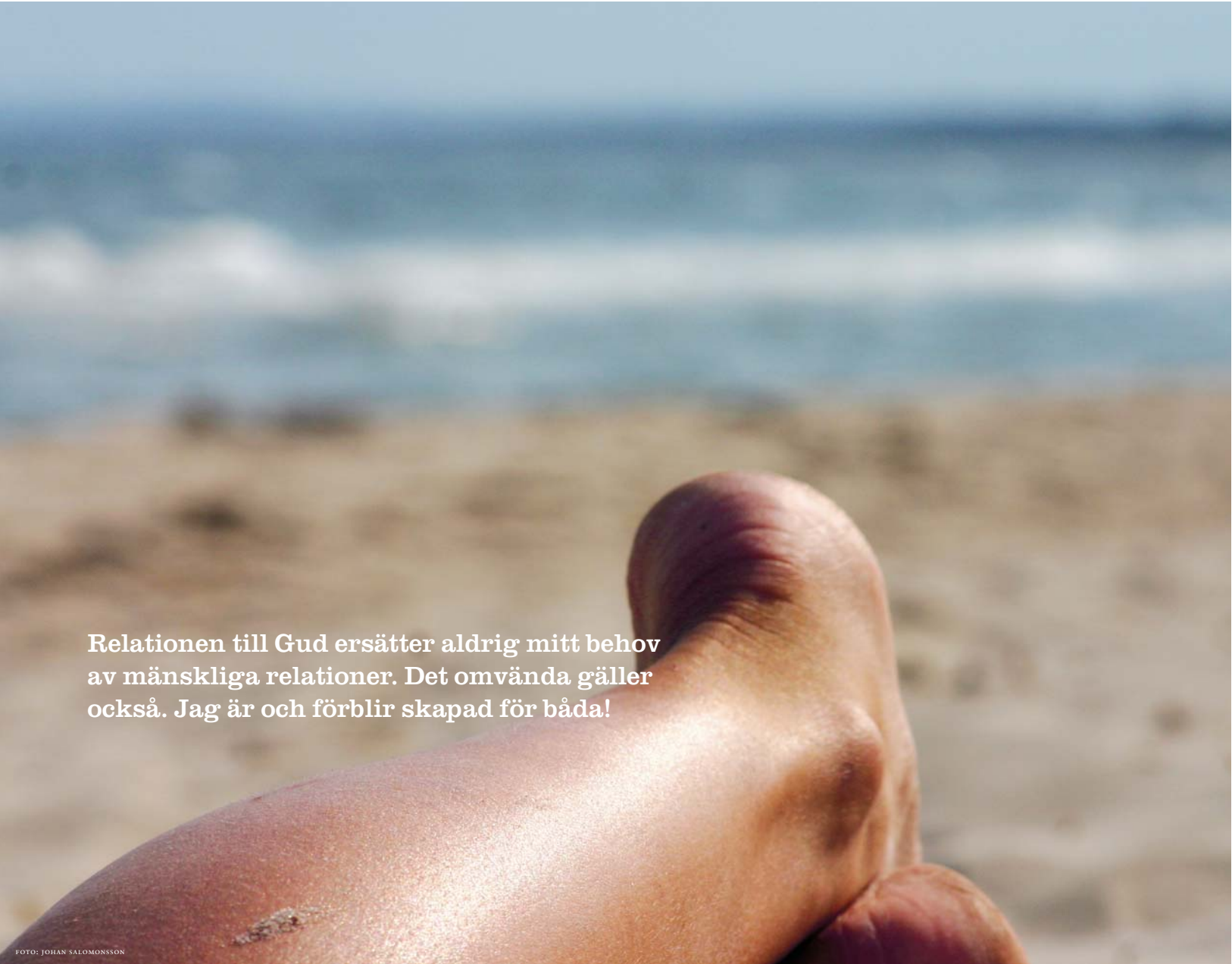
Det här har stor betydelse för hur vi uppfattar kristen tro och livet med Gud. Relationen till Gud ersätter aldrig mitt behov av mänskliga relationer. Det omvända gäller också. Jag är och förblir skapad för båda!

Det här blir tydligt när vi tänker på relationen mellan sorgen och det som kallas hoppet om himmelen. Ibland slår en tanke rot: "Den som bär på det hoppet behöver inte sörja." Den tanken är djupt felaktig. Jag sörjer därför att jag har älskat någon som nu är borta. Sorgen är kärlekens svåra konsekvens. Hoppet bär sorgen och förändrar den. Men det tar inte bort den!

Det går inte att trösta en ensam människa med ord som: "Var inte ledsen! Du har ju Gud." Det är stort att Gud finns i hennes situation. Det gör stor skillnad men faktum kvarstår. Hon är skapad med ett behov av medmänniskor.

Om jag har kränkt eller sårat en människa så räcker det inte med att be Gud om förlåtelse!

Det betyder också att ord som "ensam är stark" eller "en bra karl reder sig själv" faktiskt inte är sanna. No man is an island!

Relationen till Gud ersätter aldrig mitt behov av mänskliga relationer. Det omvända gäller också. Jag är och förblir skapad för båda!

Den brustna relationen är helad

I slutet på det andra kapitlet i Bibeln står det om människorna: *Både mannen och kvinnan var nakna, och de kände ingen blygsel inför varandra.* I de orden ryms inte bara en fysisk nakenhet utan också en djup och total öppenhet för varandra.

Några rader senare står det att *...de såg att de var nakna. Och de fäste ihop fikonlöv och band dem kring höfterna* (1 Mos. 3:7). Nu sluter de sig för varandra. Murar och avstånd börjar växa mellan dem. Vad har hänt? Bibeln berättar om att den djupa brustna relationen i livet som kallas synd har blivit mänsklighetens verklighet. Genom ett medvetet val har människan vänt sig bort från Gud. När den relationen brister så återverkar det på alla andra relationer.

Men Gud har inte vänt sig bort. Ett hjärta som brinner av längtan efter en återupprättad relation. Bibeln är i grund och botten berättelsen om den längtan och hur den når sin klimax i Jesus. Han har helat den brustna gemenskapen med Gud.

En relation måste vara ömsesidig. Det är relationens väsen.

Gud har sagt sitt stora JA till mig – det måste finnas ett ja också från mig. Annars blir det inte helt. Så är det i alla relationer, oberoende av om det handlar om vänskap, kärlek eller Gud (som jag gärna vill beskriva både som en vänskaps- och kärleksrelation!). Tro stavas bäst relation! Den är inte en flykt bort från livet utan en väg in i det.

Välkommen in i gemenskapen!

Det mynt som heter ”att vara människa” har två sidor. På den ena sidan står det ”gudsrelationen”. På den andra ”andra och varandra”. Vi tillhör Gud och hör samman med varandra – därför bär vi på en djup längtan i livet. Låt inte livets många möjligheter och måsten göra att du missar Guds goda tanke med dig och ditt liv. Det är lätt hänt. ”No man is an island!” – det finns en gemenskap som erbjuds dig!

STEFAN JOHANSSON

Skolpräst och lärare, Glimåkra folkhögskola

Själavård • Det femte budet

Gud gav en gång det utvalda, befriade Israels folk ord att följa. Orden gäller även i dag, Kristus har befriat oss och vi är kallade att leva efter hans vilja. Under år 2006 undervisar Gustav Börjesson om tio Guds bud, ett bud varje månad.

5 Jag är Herren, din Gud...

Du skall inte dräpa.

HÄRTALAR GUD RÄTT IN I VÅR VERKLIGHET. Han vet hur vi har det. Han vet hur ond världen är. Han vet vad vi kan råka ut för. Han vet hur mycket ont människor kan göra oss. Hur orättvist de kan behandla oss. Hur avundsjuka de kan bli på det vi har fått eller skaffat. Hur de kan förtala oss. Han vet hur vi har det.

Och han vet hur vi reagerar. Att vi blir förargade. Att vi skulle vilja ge igen. Att vi går och tänker illa om dem som har gjort oss illa. Att vi kan önska att sådana människor fick dö. Ja, sådana är vi. Herren vet det.

Men han förekommer oss! Han hejdar oss. Han går emellan oss och vår nästa. ”Du skall inte dräpa”, säger han. Han hejdar oss. Han hindrar vår hand från att slå och skada och döda. ”Du skall inte dräpa”, säger han. Och ifall vi undrar vart rättvisan då tar vägen, svarar han: ”Min är hämnden, jag skall utkräva den” (3 Mos. 19:18, Rom. 12:19.) Detta har han sagt oss genom Moses.

MEN SEDAN HAR DET HÄNT NÅGOT. NÅGOT SOM FÖRÄNDRAR LÄGET FÖR OSS. Gud har sänt sin Son. Han har kommit ner i vår onda värld. Här fick han göra samma erfarenheter som vi. Människor vände sig mot honom. Han fick fiender. Men vad hände? Hur gjorde han? *Han dog för sina fiender!*

Kristus gick i döden för oss ogudaktiga. Annars vill väl knappast någon gå i döden ens för den som är rättfärdig – fast kanske någon skulle gå så långt att han dog för en god människa. Men Gud bevisar sin kärlek till oss därigenom att Kristus dog för oss medan vi ännu var syndare... Medan vi var fiender till Gud blev vi försonade med honom genom hans död (Rom. 5:6ff).

Här har det kommit något nytt! Det gamla mönstret känner vi alltför väl igen – att ge igen, att hämnas, att vedergälla. Det tillämpas överallt, mellan barnen på skolgården och mellan folken i världen. *Men här har det kommit något nytt.*

Ofta säger människor att Jesus har gett oss ett nytt ideal. Men det stämmer inte. *Jesus har kommit med ett nytt liv, en ny verklighet.* I honom har vi fått försoningen mellan oss och Gud. Men vi får också en ny kraft, till försoning med vår nästa. När vi är döpta och tror på honom, då bor Jesu Ande i oss. Och Anden gör att vi kan försonas med våra ovänner.

Många människor går med låsningar. De har blivit illa hanterade. De har fått sår. De tänker: ”Detta kan jag inte förlåta. Det går bara inte.” Till dig som tänker så vill jag säga: Det är sant att du inte kan detta själv. Men Jesus kan göra det i dig, genom sin Ande.

ILLUSTRATION: MARGRETHE JOHANSSON

Låt mig ge ett exempel. På 1950-talet var det några unga missionärer som gjorde ett tappert försök att nå Auca-indianerna i Ecuador med evangeliet, en stam som fortfarande levde på stenåldersstadiet. De gjorde flygturer över indianernas by. De lade ut gåvor till dem. Och de fick träffa några av dem. Då – när allt såg ljusst ut – blev de plötsligt överfallna. Alla fem återfanns döda. Men där slutar inte historien. Deras hustrur och systrar slog sig ned på platsen. De vann indianernas förtroende. Majoriteten av stammens medlemmar har blivit kristna. En av de män som varit med om att döda missionärerna reste för några år sedan omkring i England tillsammans med hustrun till en av dem som blivit dödade. De förkunnade båda – inte bara med sina ord utan med sina liv – att Jesu Ande har ersatt hatet i deras hjärtan med kärlek.

Här ser vi: Det är något nytt som har kommit. ”Guds kärlek har utgjutits i våra hjärtan genom den helige Ande som blivit oss given.” (Rom. 5:5.) Det är detta vi ska ta till oss dag för dag. Vi ska släppa in Jesu ord i våra hjärtan och låta Anden driva oss till frid och kärlek och godhet.

GUSTAV BÖRJESSON
Prost, Sätla

Det är livet som är meningen

Vad är meningen med livet?

Den frågan har många ställt sig.

Utan Gud är livet som helhet meningslöst.

Med Gud förändras allt.

HAN VAR FÄRDIG MED UNIVERSITETET. Nu ville han roa sig och leva livet. Han drack kopiöst, spelade och slog runt. Men blev inte tillfredsställd. Genom arv och inkomster från sina böcker blev han rik. Han fick stora framgångar, fina utmärkelser och blev känd. Men inte tillfredsställd. Han gifte sig och fick barn, tretton stycken. Han uppnådde allt det som så många strävar efter. Men blev inte tillfredsställd. Genom hela livet brände en fråga inombords. Den drev honom nästan till självmord. ”Finns det någon mening med mitt liv, som inte förtas av det oundvikliga faktum att döden väntar mig?”

Han är Leo Tolstoy, den store författaren. Och han är inte ensam. Massor av människor har ”lyckats” i livet, men ändå känt tomhet. En del lär sig leva med den, och väljer kanske att inte tänka och känna efter för mycket. Andra får ångest. Frågorna vill inte släppa greppet: ”Vem är jag? Varifrån kommer jag? Vart är jag på väg? Varför finns jag över huvud taget till?”

Många kan säkert leva ganska bra liv utan svar på dessa frågor, särskilt om man väljer att inte konfronteras med dem. Men vad händer om tillvaron skakas om och livet inte längre är någon självklarhet? Går det att fortsätta att leva utan att se någon mening?

När tillvaron vacklar...

”Jag vågar påstå att det inte finns någonting i världen som så effektivt kan hjälpa en människa att överleva till och med de värsta förhållanden som medvetandet om att det finns en mening i hennes liv.” Så skriver Viktor Frankl, professor i psykiatri och neurologi. Han tillbringade tre år i Auschwitz. Där konstaterade han att de fångar som hade bäst chans att överleva, var de som hade en livsuppgift som väntade. När tillvaron vacklar behöver vi något som ger mening åt livet. Något som ger kraft att leva vidare. Men kanske inte ens det räcker. För den stora frågan är, håller detta även att dö på?

Varför finns vi till?

När man talar om livets mening kan man göra det på två nivåer. Det kan dels handla om sådant i en enskild persons liv som ger mening – familjen, jobbet eller något annat. Men också om meningen med livet som helhet. Varför finns vi över huvud taget till?

Även om det finns mycket i mitt liv som gör livet värt att leva, här och nu, så kommer jag en dag att dö. Vad har mitt liv för mening i ett evighetsperspektiv? Har mänsklighetens existens

Slumpen är i sig själv meningslös. "Livet är, i detta perspektiv, bara en bråkig parentes mellan två intigheter."

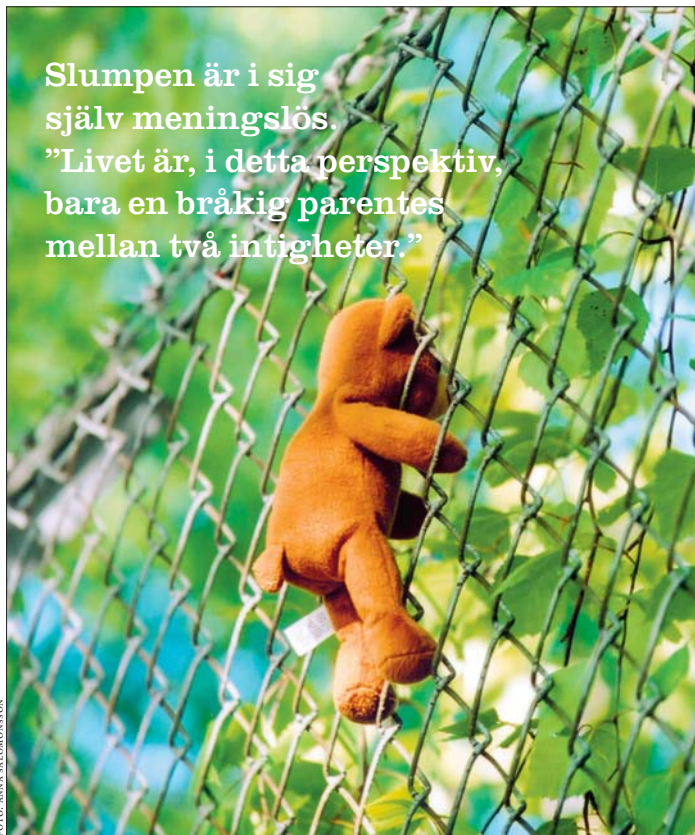

FOTO: ANNA SALOMONSSON

över huvud taget någon mening? Eller är det som Harry Schein en gång uttryckte det: "Med dödens mått mätt varar livet mindre än en sekund. Vilket onödigt avbrott."

Ja, det beror på. Ateisten och existentalisten Jean-Paul Sartre gör en jämförelse mellan människan och en papperskniv. En papperskniv har inte kommit till av en slump. Den är tillverkad av någon, som haft en tanke med den. Papperskniven har därför "essens" innan den får sin "existens". Den har ett syfte, en mening. Så är det inte med människan, enligt Sartre. Eftersom det inte finns någon Gud som skapat människan, ingen som haft någon tanke med henne innan hon fick sin existens, så är hon inget från början. Hon saknar identitet och mening. Hon blir inget förrän hon definierat sig själv.

Livet – en bråkig parentes?

Om Gud inte finns, utan våra liv är resultatet av slumpmässiga förändringar genom årmiljoner, då finns ingen annan mening än den vi själva ger oss. Utifrån ett evighetsperspektiv är livet meningslöst. För slumpen är i sig själv meningslös. "Livet är, i detta perspektiv, bara en bråkig parentes mellan två intigheter."

Om människan är den högst utvecklade av alla arter borde hon vara bäst anpassad till ett liv där slumpen råder, i total meningslöshet. Så är det inte. Ingen tål det meningslösa livet så dåligt som vi. Ta en ko som exempel. Utifrån vårt perspektiv är en kos liv inte mycket mer än ett ständigt ätande, mjölkande och kalvande. Inte många människor skulle orka med ett sådant liv. Vi behöver något mer. Men varför söker vi en livsmening, om ingen har menat något? Är inte själva längtan ett tecken på att det måste finnas något mer? Vi är inte särskilt väl anpassade till

ett liv i en meningslös värld. Till och med växterna måste anses högre än människan. De klarar livets förutsättningar bättre än vi. Eller för att uttrycka det med Francis Schaeffers ord: "I denna situation borde människan inte trampa på gräset, utan högakta det – för det är högre än hon."

Utän Gud finns inget syfte med våra liv. Och utan Gud kan vi inte förvänta annat än att livet en dag kommer att upphöra för gott. Livet är bara ett onödigt avbrott.

Det verkliga livet levs med Gud

Men om Gud finns, vad är då livets mening? Ibland får man intrycket att livet på jorden, utifrån ett kristet perspektiv, inte är annat än en transportsträcka mot himlen och evigheten, som (tyvärr) måste uthärdas. Meningen är att upptäcka Gud och börja tro på honom, för att i nästa liv börja leva på riktigt. Men vi lever inte två liv, ett nu och ett efter döden. Gud har gett oss ett liv, det börjar här och nu och varar för evigt. Meningen med detta liv är – att leva det. En bil är gjord för att köras. En penna skall man skriva med. Livet är till för att levas, så som Gud hade tänkt det. Det är det som är meningen. Vi skapades för att leva i Guds kärlek och gemenskap. För att, med våra liv, älska, ära och tillbe honom. Men människan har brutit förbindelsen med Gud, livets källa. Vi har hamnat vilse. Inte konstigt om en del är förvirrade över sin existens.

Gud har dock inte lämnat oss åt vårt öde. Det finns en väg tillbaka. Jesus är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom honom. *Den som tror på Sonen, han har evigt liv* (Joh. 3:36). Inte får, utan *har* evigt liv. Det eviga livet tillsammans med Gud börjar här och nu och fullkomnas efter döden.

Alla människor kommer att existera för evigt, men alla kommer inte att leva för evigt. Det verkliga livet levs i förening med Gud. Att vara skild från Gud är att vara död. För dem som inte tar vara på möjligheten att återförenas med Gud väntar evig död, en evig skilsmässa från Gud och allt gott i livet.

Människan har ansvar för sitt liv

Vi skall en dag stå till svars för våra liv. Allt skall redovisas. Detta är en skrämmande tanke för många. Men egentligen är det ett evangelium. Ingen människa, ingenting i våra liv, är så litet och obetydligt att det inte angår Gud. Vi är oerhört värdefulla och viktiga i hans ögon. Hur vi lever våra liv på jorden har betydelse ända in i evigheten. Detta ger en oändlig mening åt varje ögonblick. Och tack vare Jesus, som tagit våra misslyckanden och synder på sig, kan vi frias när vi en dag står inför Gud.

Gud har gett dig livet som en gåva. Du får visa din tacksamhet genom att ta vara på livet och leva det, helhjärtat, i gemenskap med Gud. Med båda fötterna på jorden, men med blicken mot himlen och evigheten.

I DEN NYA, FULLKOMLIGA SKAPELSEN kommer vi inte längre att grubbla över livets mening, utan leva fullt ut, i överflödande tacksamhet till Gud. Den Gud som ville våra liv.

HÅKAN GISELSSON

Församlingspedagog, teol.kand/fil.mag, Kungälv

Från Allah till Jesus

Det är en måndagskväll i slutet av februari. Vi från Strandhems bibelskola har varit i Etiopien i en vecka och nu är vi på missionsstationen i Asella. Intrycken från landet är många och denna kväll ska vi få träffa två medlemmar från den lokala församlingen.

Strandhems Bibel- och lärjungaskola

Att vara en lärjunge är att vara en efterföljare, en som följer Jesus. På Strandhems Bibel- och lärjungaskola kan man under ett läsår få lyssna till och praktisera Jesu undervisning – i lektioner, projektarbeten och andakter. Under våren görs en studieresa till bl a ELMs missionsländer i Afrika. Läs två berättelser om några av resenärernas upplevelser från resan våren 2006! Besök hemsidan www.strandhem.nu! Strandhems Bibel- och lärjungaskola går som en kurs under Glimåkra folkhögskola.

VI SITTER RUNT MATBORDET hos Kerstin och Lasse Johansson på missionsstationen i Asella. Kusinerna Amon Mohammed, 19 år, och Amon Koji, 23 år, är inbjudna till kvällsmåltiden.

Mohammed och Koji har båda varit muslimer men är i dag bekännande kristna. Vi ber dem berätta lite om sin bakgrund och hur de blivit kristna.

Gud såg mig först

– Jag blev undervisad av en evangelist och attraherades av budskapet. Men det var Gud som såg mig först, innan jag såg honom, berättar Koji.

– Hur reagerade din familj?

– Till en början var de arga, men då de så småningom såg att frukterna av mitt nya liv var goda, accepterades jag fast jag är kristen.

Då Koji hade blivit en kristen, slutade han dricka och skolan fungerade bättre. Han behöver inte dölja att han är kristen, och

Amon Koji och Amon Mohammed.

nu är även hans bror omvänd. Då någon är sjuk i familjen får Koji och hans bror be för den sjuke.

Fadern ville döda honom

Både Koji och Mohammed kommer från Lalo, som ligger på landsbygden i låglandet två timmars bilväg från Asella. Koji studerar till sjuksköterska i Asella och är lovsångsledare i församlingen. Mohammed går på gymnasiet och han har nu varit kristen i nio år. För honom orsakade omvändelsen större problem än vad den gjorde för Koji. Mohammed berättar:

– Jag studerade Koranen i fem år för min far som är sheijk. Jag började gå i kyrkan, men talade inte om att jag gick dit. När min far fick reda på det sade han att han skulle döda mig.

Mohammed berättar att det var Koji och andra som ledde honom till tron. Trots motstånd hemifrån och från andra håll stod han, endast tio år gammal, fast vid sitt beslut att följa Jesus. Han fick fly till sina släktingar och bo hos dem. Fem år senare kom han till Asella, där han fick gå i skola och bo på internatet på missionsstationen. Kontakten med familjen är emellertid bruten; de vill inte veta av honom eftersom han är kristen.

Kärleken och nåden

Men hur kommer det sig att dessa två, som kommer från stabila muslimska familjer, har lämnat islam och blivit kristna?

– Det är kärleken och nåden i den kristna tron som gör att vi lämnat islam och nu följer Jesus. I dag vill vi båda leva för Herren.

Måltiden är över och vi reser oss från bordet för att gå ut till de andra ungdomarna som är samlade i Asella denna kväll. Jag är glad över mötet med Koji och Mohammed, dessa f.d. muslimer, som i dag är bekännande kristna. De är kristna därför att de hos Jesus finner den stora kärleken och den stora nåden – något vi alla behöver bli påmind om!

MAGNUS SVENSSON
Elev på bibelskolan

LÄS MER OM ELMS MISSION
PÅ WWW.ELMBV.SE!

Vi lever i en tid då få människor gör sig besvär att själva läsa Bibeln. Man nöjer sig i stället med medias och kulturens bilder av och myter om Jesus. Här följer en utmaning att ta reda på vem Jesus verkligen är – ta vara på den!

Vem är Jesus?

Jesusbilderna i tiden

I *Da Vinci-koden*, boken som nyligen blivit film, möter vi en Jesusbild som är mycket populär: Kyrkan har konspirerat ihop en myt om att Jesus var Guds Son och därmed kommit bort från den ”ursprunglige” Jesus. Denne Jesus har dock ej helt gått förlorad utan i hemlighet levt vidare vid sidan av kyrkans stora mytmakeri och kan upptäckas om man knäcker koden.

Dan Browns Jesus är byggd kring idén att Bibeln inte är en tillförlitlig källa till sann kunskap om Jesus. Går det verkligen inte att lita på Bibeln som en källa om vem Jesus är?

Att tro på Jesus är inte att tro på en uppdiiktad bild eller att ha en kompis som Alfons Åbergs Mållgan utan att tro på en verklig person. Vi måste börja med att inse att Bibeln inte är en sam-

ling religiösa myter som kan inspirera till ett bättre liv. Å andra sidan är Jesus inte endast en person som existerat i historien, likt Napoleon eller Gustav Vasa. Andra historiska gestalter kan man tro har existerat utan att lita på dem nu. Detta ställer Jesus i en unik kategori.

Jesus var ofta försiktig med att säga rätt ut vem han är. En gång ställde Jesus frågan till lärjungarna: ”Vem säger människorna att jag är?” Flera förslag hördes: Elia, någon av profeterna eller Johannes döparen. Då ställde Jesus en fråga av mera tidlös karaktär: ”Vem säger ni att jag är?” Petrus utbrast: ”Du är Messias, den levande Gudens Son.”

På Jesu fråga ”Vem säger människorna att jag är?” får vi i

dag ännu fler svar. Men vad innebär frågan? Kan den besvaras hur som helst? I så fall skulle frågan vara ganska betydelslös. För det är inte bara en fråga om smak utan om lyssnande i det brus av röster som vi omges av. Jesus talade ofta om skillnaden mellan att aktivt lyssna och att bara höra utan att ta ställning. Kan vi urskilja Bibelns Jesus bland de 'jesusar' som presenteras av t ex New Age eller feminist- och gayrörelser? Den andra och mer utmanande frågan är därför efterhängsen: "Vem säger *du* att jag är?" Jesus dröjer med att själv ge ett enkelt och klart svar men han vill att vi svarar.

Bibelns Jesus – svaret på människans dilemma

Går vi till de äldsta urkunderna, evangelierna, framträder en tydligare bild: en verklig människa, som människor med olika bakgrund samlades kring. Men där finns också en dubbelhet: mänsklig, ja, definitivt, men också något *mer* än mänsklig i det han sa och gjorde. Det går inte att reducera honom till enbart en moralisk förebild. Jesus är en långt mer omstörtande person än Sokrates eller Gandhi. För att ta ett ex.: I en tid då det påstås att det inte finns någon synd, om man får tro Kaj Pollack i filmen *Så som i himlen*, kan det tyckas som att talet om att förlåta synder är meningslöst. Gud, tänker vi, behöver väl inte vara så småaktig. Och vi tror att Jesus tänkte likadant.

Människans dilemma – hennes storhet och tragik, hennes möjlighet till goda och vackra men samtidigt avskyvärda och onda handlingar – bör tas på allvar. Människan är som ett brustet krus, konturerna finns kvar men det läcker och är på väg att falla sönder om det inte lagas. Jesus var inte en doktor Phil med enkla lösningar utan en som levde mitt i människans tragik. Han var väl bekant med människans dilemma, som stavas synd, och det var just för detta som han hade kommit. Århundraden av teknisk utveckling har inte gjort oss bättre, det är bara att se på förra seklets krigshistoria.

Kruxet för människan är att ingen utom den, mot vilken synden ytterst sett är begången, kan förlåta, nämligen Gud såsom alltings Skapare. Således kan ingen människa förlåta synd. Men på flera ställen ser vi hur denne Jesus agerar som Gud och förlåter synder, som var begångna mot medmänniskor och mot Skaparen. Och Jesus inte bara förlät – han gjorde det som var brutet helt igen genom många mirakel där blinda fick sin syn och lama kunde gå.

Det är en sammansatt bild som framträder, inte alls lätt att bara svälja för en generation som slutat tro på syndens verklighet. Samtidigt ropar människor efter förlåtelse och upprättelse. För vad då? Jesu ord och handlingar till förlåtelse och upprättelse för hela människan talar högre än alla röster och bilder om vi bara lyssnar.

Död och uppstånden

Jesus avrättades som en brottsling. Men han blev inte en martyr som Martin Luther King. Många martyrer har dött, men inte för så höga anspråk som Jesus. Jesus ställde sig på samma nivå som den ende Guden och för detta blev han korsfäst. Under rättegången mot Jesus förundrades man över hans syndfrihet och avsaknad av rädsla. Andra såg honom inte mer än som ett ömkansvärt exempel på en självutnämnd profet. Dog Jesus för-gäves?

Jesus hade förblivit en ömkansvärd profet eller en religiös fanatiker, om det inte varit för det att han uppstod. Återigen ser vi det paradoxala hos denne märklige man – dö oskyldig och sedan uppstå. Genom döden och uppståndelsen bevisades han vara rättfärdig och seg-rare i det dilemma som människan i alla generationer befunnit sig. Den omutliga döden fick ge vika för det segrande livet.

Om man får tro historikerna så befinner sig vår västerländska kultur i ett liknande skede som den antika vid Jesu tid – då var det bröd och skådespel, i dag är det prylar och dokusåpor. I en tid då materialism och underhållning hålls högre än liv och sanning är det svårt att ta till sig en död och uppstånden Jesus. Med dagens teknologiska högkultur tror vi att de dödas uppståndelse är lika omöjlig som en fyrkantig triangel. I Jesu uppståndelse ser vi det yttersta motbeviset till en sådan materialistisk verklighetsuppfattning.

Bibeln beskriver lärjungarnas mycket mänskliga och ambivalenta reaktioner inför den Uppståndne. Sådana mänskliga element finns inte i någon annan religiös urkund – vilket talar för att Bibelns berättelser är sanna både om Jesus och människors reaktioner (de är t.ex. mindre tillrättalagda än samtida romersk litteratur som nämner Jesus). Även lärjungarna fick revidera sin verklighetsuppfattning när de fick se den tomma graven och sedan möta den uppståndne Jesus. Var han en välnad eller något värre? De vågade inte hoppas för tidigt utan tvivlade. För att lugna och övertyga dem sade Jesus: *Se på mina händer och mina fötter att det verkligen är jag. Rör vid mig och se. En ande har inte kött och ben, som ni ser att jag har* (Luk. 24:39). Det var i uppståndelsens glädje och förvisning som de första kristna fick kraft och mod men de fick också lida när de vittnade om den Uppståndne. Petrus sa senare till en romersk tribunal: "Vi kan inte tiga om vad vi sett och hört." Jesus har se-grat över döden och vill också låta den segern befria oss. Frågan är om vi vill lyssna och följa honom som "är uppståndelsen och livet" – för den som tror på honom ska leva även om han dör (Joh. 11:25). Därför är Jesu fråga angelägen: "Vem säger du att jag är?" Vad är ditt svar?

STEFAN LINDHOLM

Teol. kand, arbetare på L'Abri, Greatham, England

Jesus är – livets bröd

DEN SOM KOMMERTILL MIG SKALL ALDRIG HUNGRA, OCH DEN SOM TROR PÅ MIG SKALL ALDRIG NÅGONSINTÖRSTA

JOH. 6:35

Många har genom åren förargat sig på Jesus och de anspråk han gör på att vara svaret på människans djupaste längtan.

Vad säger sig Jesus Kristus ha som ingen annan har?

PÅ DE GRÄSBEVUXNA KULLARNA i ödemarken öster om sjön Gennesaret hade Jesus gjort ett av sina mäktiga under. En pojkes matsäck hade under hans händer räckt till tusentals hungriga människor och det hade blivit tolv korgar över.

Entusiastiska människor vill nu göra Jesus till kung. Men en sådan kung vill han inte vara utan drar sig undan. Johannes berättar¹ om det samtal Jesus har med människor dagen efter denna händelse. Det samtalet handlar om Guds bröd och människans hunger.

Människans hunger

Vi människor har olika behov. Vi behöver mat, vi behöver gemenskap och trygghet. Vi behöver också känna att vi betyder något för andra, annars upplever vi livet meningslöst. Gud har konstruerat skapelsen, så att det finns sådant som kan möta vår längtan på dessa områden.

Ändå är detta inte tillräckligt. Vi lever i ett välordnat samhälle med ett välstånd utan motstycke och likväl upplever vi en tomhet. Var det bara det? undrar vi när vi nått det vi strävat efter. Vi upplever gång på gång att det vi söker efter på något

märkligt sätt glider oss ur händerna. Det är som att jaga efter vinden,² som den vise Predikaren konstaterar. Det ger oss inte den djupa och varaktiga tillfredsställelsen. Vår hunger mätts inte och vår törst blir inte släckt. Vi tycks behöva något mer än det skapelsen och den mänskliga gemenskapen erbjuder.

Brödet vi kan få

Jesus vidgar vår snäva horisont, när han säger: *Arbeta inte för den mat som tar slut utan för den mat som varar och ger evigt liv och som Människosonen skall ge er.*³ Jesus säger sig komma från Fadern i himlen med mat som mättar och ger evigt liv. Brödundret var Faderns intyg på att Jesus kommer med detta bröd på hans uppdrag och ger det som en gåva. Det är alltså både en gåva och något som vi ska göra till vår viktigaste uppgift i livet att försöka få.

Vad ska vi då göra? Ja, så frågar vi människor inriktade som vi är på våra egna ansträngningar och vårt arbete. Jesu svar riktar intresset på vad Gud gör: Han sänder sin Son som ett bröd för vår hunger. Det är på honom vi ska fästa blicken och honom vi ska tro på. Han utför Faderns vilja på jorden. Detta är *hans*

vilja som har sänt mig att jag inte ska förlora någon enda av alla dem som han har gett mig utan att jag skall låta dem uppstå på den yttersta dagen.⁴ Detta är ett uppdrag som kostar på.

Jesus – Gud och människa

Uppdraget innebär först att Guds Son måste lämna himlen, platsen vid Faderns sida och stiga ned i människornas kampfyllda värld. Han blir en verklig människa, som kommer till oss på vårt plan. En människa som vi kan möta, lära känna, lyssna till, förstå och ta emot.

Jesus försäkrar att han tar emot oss. Hans öppna och innerliga inbjudan lyder: *Den som kommer till mig skall jag aldrig någonsin kasta ut.*⁵ Inkarnationen – att Gud blir människa – är den första förutsättningen för att Jesus ska kunna bli ett bröd för vår hunger.

Detta förargar människor. Den här Jesus – känner vi inte hans far och mor? Skulle han ha kommit från himlen? Så avfärdar de honom och ser inte det under av Guds makt och kärlek som är en levande verklighet mitt ibland dem. De missar också den heder och ära det nu är att vara människa, sedan Guds Son blivit en av oss. Och de går miste om de möjligheter som detta ger oss att lära känna Gud.

Jesus försonar oss med Gud

Det skulle kosta Jesus ännu mer. Den ovilja han möter, och som leder till att han slutligen blir förkastad, är ett resultat av att vi vänt Gud ryggen och försöker klara ut våra liv på egen hand. Därför avvisar vi Guds kärlek när den möter oss i Jesus Kristus. Ja, vi möter Guds kärlek med hat. Det är detta Bibeln kallar synd. Det innersta i synden är just oviljan att tro på Kristus. Av detta följer sedan alla andra synder och felsteg. Synden bygger en mur mellan oss och Gud. Den stänger oss ute från gemenskapen med Gud som är livets källa och ursprung.

För att övervinna syndens hinder måste Guds Son gå i döden för oss. Han måste sona synden och öppna vägen till Gud så att vi kan försonas och förenas med honom som är Livet. För att bli ett näringsriktigt bröd för syndare – som ger gemenskap med Gud, räddning från döden och evigt liv – måste Jesus-brödet så att säga bakas i lidandets ugn.

Inkarnationen och försoningsdöden måste alltså båda till för att bygga bron som förenar oss syndare med Gud.

Jesus sade:

JAG ÄR LIVETS BRÖD.

Den som kommer till mig skall aldrig hungra, och den som tror på mig skall aldrig någonsin törsta.

JAG ÄR VÄRLDENS LJUS.

Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus.

JAG ÄR DÖRREN.

Den som går in genom mig skall bli frälst, och han skall gå in och gå ut och finna bete.

JAG ÄR DEN GODE HERDEN.

Den gode herden ger sitt liv för fåren.

JAG ÄR UPPSTÅNDESEN OCH LIVET.

Den som tror på mig skall leva om han än dör.

JAG ÄR VÄGEN, SANNINGEN OCH LIVET.

Ingen kommer till Fadern utom genom mig.

JAG ÄR VINSTOCKEN, NI ÄR GRENARNA.

Om någon förblir i mig och jag i honom, bär han rik frukt, ty utan mig kan ni ingenting göra.

Ät och bli mättad!

Jesus är alltså brödet från Gud. *Jag är livets bröd. Den som kommer till mig skall aldrig hungra och den som tror på mig skall aldrig någonsin törsta.*⁶ Bröd måste tas emot. Det blir inte till nytta för mig och mättar inte min hunger om jag inte äter det. Jag måste öppna min mun, tugga och svälja – då tillgodogör jag mig brödet. Det går ut i hela min kropp och blir på ett förunderligt sätt ett med mig och bygger upp hela min varelse, ger nya krafter, mod och livsglädje. Det räcker inte att äta en gång. Brödet är daglig kost, det måste ätas under hela livet.

På samma sätt är det med brödet från himlen. I Jesus Kristus finns allt som behövs till evigt liv och gemenskap med Gud. Han är det bröd som mättar en människas innersta behov. Detta bröd måste tas emot personligt. Och det måste tas emot om och om igen. Han erbjuder sig åt oss på ett sådant sätt att vi kan ta emot och tillgodogöra oss honom i Bibelns levande ord, i bönen och i nattvardens heliga mysterium. Allt du behöver, nu och för alltid, finns i detta Jesusbröd. Här kan man verkligen säga att du blir vad du äter: ett med Jesus,

påverkad av honom, uppbyggd på ett sådant sätt att han tar gestalt i dig. Du får i honom ett nytt liv som i sin tur påverkar hela sättet att leva och vara. Han tar ansvar för att du inte går förlorad utan får uppstå till evigt liv på den yttersta dagen.

Jesus – det enda och tillräckliga brödet

Jesus är livets bröd – han och ingen annan. Detta upplever många som ett hårt tal. Man förargar sig på inkarnationen, på försoningen, på att Jesus är den ende som kan rädda människan tillbaka till Gud. När skarorna kring Jesus efter detta samtal tunnans ut, ställer Jesus frågan så försynt och ömsint till de tolv lärjungarna: *Inte vill väl också ni gå bort?*⁷ Petrus, som upplevt att Jesus är *den som mättar ditt begär med sitt goda*,⁸ ger trons svar. Det svaret hade vuxit sig starkt under åren med Jesus och lyder: *Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord, och vi tror och förstår att du är Guds Helige.*⁹

LARS-ÅKE NILSSON

Präst och bibelskollärare, Åsljunga

1. Joh 6 2. Pred 1:17 3. Joh 6:27 4. Joh 6:39 5. Joh 6:37 6. Joh 6:35 7. Joh 6:7 8. Ps 103:5 9. Joh 6:68f

Reflekterande reportage

Jag bad Gud, som haver barnen kär som barn.

Mamma-barn-grupp i kyrkan.

Hon hade alltid Bibeln liggande framme och det gjorde intryck på mig.

Jag var nyfiken på kristen tro...

En människas väg till Gud

En människas väg till tro på Kristus kan se så olika ut. Det är fascinerande att se hur uppfinningsrik Gud är och hur han anpassar sökandet efter sitt barn till just det barnets förutsättningar, personlighet och livssituation.

JA, GUD HAR VERKLIG 'TIMING'... Detta slog mig när jag en kväll pratade med Kerstin Pedersen om hennes väg till Kristus.

– Vilken är din första erfarenhet av kristen tro?

Jag växte upp i Småland, på en liten ort där praktiskt taget alla gick i kyrkan, även mina föräldrar. Som barn gick jag i söndagskola precis som alla mina jämnåriga, så det var inget konstigt. Undervisningen satte dock inga djupare spår; men *en* sak lärde jag mig och fortsatte med själv hemma, att be aftonbönen "Gud, som haver barnen kär". Vi hade ingen aftonbön tillsammans i familjen, utan jag bad själv innan jag somnade. Det kändes tryggt.

– Upplevde du ditt hem som kristet?

Nej, det kan jag inte säga. Mamma och pappa gick regelbundet till kyrkan och jag följde med när jag vuxit ur söndagsskolan. Vi bad aldrig bordsbön och det pratades aldrig om Gud eller Jesus hemma. Däremot bodde en gammelfaster och hennes man i samma hus som min familj, på ovanvåningen, och henne upplevde jag som "religiös".

– Varför det?

Hon hade alltid Bibeln liggande framme och det syntes på den att den var väl använd. När hon och hennes man hade andakt på kvällen hördes det ner till oss på undervåningen. Detta gjorde intryck på mig, och jag lade märke till skillnaden i deras kristenliv och mina föräldrars.

– Vad hände sedan?

Jag konfirmerades, det gjorde så gott som alla. Det var självklart. Tyvärr gick också detta mig ganska spårlost förbi; jag minns undervisningen som torr och intetsägande. Det ställdes inga utmanande frågor av prästen eller oss konfirmander. Jag minns inte att jag var nyfiken på den kristna tron vare sig före, under eller efter konfirmationsläsningen. Detta var bara något man skulle göra.

– Vilken blev din nästa kristna kontakt?

Det var först när jag gick på mamma-barn-grupp i Svenska kyrkan i Hässleholm. I och med att jag gifte mig, fick barn och stadgade mig, började jag gå i kyrkan igen. Efter några år engagerade jag mig som förtroendevald och som kyrkvård. Det senare är jag fortfarande; det känns tillfredsställande och uppskattat. Mitt engagemang främjade dock inte min nyfikenhet på kristen tro.

– När väcktes ditt intresse då?

Det kom en ny kyrkoherde till min församling och han var lite annorlunda. Han betonade det lilla, individens relation till Gud, i stället för stora "jippon". Dessa tankar satte igång en process i mig. Jag började fundera i samma banor, började längta efter mer. Kyrkoherden sa att det behövdes lidande och kamp för att det skulle komma något gott efter och att stora konserter, artister och massor av folk i kyrkan inte var det primära att sträva efter som kristen kyrka. Jag fortsatte mitt kristna engagemang men nu med ett ivrigare lyssnande än förut. Allt oftare var det något i gudstjänsten som talade 'bara till mig'.

– Hur kom du vidare?

En av de andra kyrkvårdarna var personligt kristen och jag började prata mer och mer med honom. Han var engagerad i en missionsförening, i Lutherska Missionshuset i Hässleholm. Jag undrade över alla saker han berättade om som försiggick där. Bland annat nämnde han att de nyss hade startat en Alpha-kurs och förklarade vad detta innebar. Han tog med sig Alpha-material till kyrkvårdsträffarna och det verkade spännande. Vi pratade till och med om att starta Alpha-kurs i kyrkan – men det blev inte så.

– Vad hände med ditt personliga Alpha-intresse?

Jag var fortfarande nyfiken och fick erbjudandet att gå en Alphakurs i missionsföreningen. Först svarade jag nej. Jag hade inte tid, tyckte jag, att offra en kväll i veckan under de tio veck-

Prästen betonade det lilla, individens relation till Gud, i stället för stora "jippon". Dessa tankar satte igång en process i mig.

Jag började längta efter mer...

Väl där på Alphakursen, så kände jag direkt att jag ville fortsätta...

Jag träffade en personligt kristen kollega som gärna ville berätta.

Tron präglar mitt liv mer nu än tidigare. Jag värderar saker på ett annat sätt och tolkar människor jag möter annorlunda. Jag har förändrats i mina tankar och i vad jag vill göra.

or som kursen pågick. Man återkom dock och tyckte att jag skulle prova *en* kväll och det gjorde jag. Väl där kände jag direkt att jag ville fortsätta, trots tidsbrist, så jag gick hela kursen – vilket jag absolut inte ångrar!

– Varför var Alpha bra?

Det var enkelt att vara med, det ställdes inga krav på förkunskaper om kristen tro eller att man skulle bete sig kristet. Alla i gruppen kom till tals, det var intressant att höra deras tankar i olika kristna frågor. Jag gillade sättet kursen var upplagd på med mat, föredrag på video med Nicky Gumbel och gruppdiskussion. Det var lätt att ta till sig undervisningen och skönt att veta att flera i gruppen var nybörjare liksom jag.

– Något speciellt ur kursen du minns?

Alpha-helgen var väldigt speciell, jag glömmer den aldrig. Undervisningen handlade om den helige Ande och jag fick konkret erfara hans närvaro, det fick vi alla som var med. Alla var berörda och det var mycket tårar, det var väldigt starkt. Och jag förstod då att den helige Ande varit verksam tidigare, då jag så ofta fallit i gråt under nattvarden i kyrkan.

– Håller den kristna tron för prövning nu när Alpha ligger några år tillbaka i tiden?

Ja, absolut, den håller. Men det är viktigt att fortsätta att träffa andra kristna regelbundet och läsa Bibeln. Jag har fortsatt att gå Beta-kurs (fortsättning) efter Alpha. Jag känner glädje och trygghet i detta.

– Finns det några frågor eller tvivel kvar?

Det finns det väl alltid, men mycket kommer upp och diskuteras på Beta-kvällarna. Man får genom frågor som ställs exempel på olika förhållningssätt från Bibeln och de andra deltagarna.

– Vad är skillnaden mellan Alpha och Beta enligt dig?

Beta är svårare, mycket beroende på att jag inte kan Bibeln så bra; det är ju en fortsättningskurs. Man förstår ibland inte sam-

manhagen, därför att bakgrundskunskapen inte finns där. Jag har mycket att lära... Ändå är det värt något att vara med, man snappar upp lite här och lite där. Till Beta kan man komma med sina tankar, sina bekymmer och sitt liv. Vi ber tillsammans varje gång. Så upplever jag inte att det är i kyrkan.

– Har något i din tro förändrats under de här åren?

Jag kan och förstår mer och mer av den kristna tron, och min egen tro har vuxit sig starkare. Det känns som om det är lättare att växa i tron i en liten grupp. Tron präglar mitt liv mer nu än tidigare. Jag värderar saker på ett annat sätt och tolkar människor jag möter annorlunda. Jag har förändrats i mina tankar och i vad jag vill göra.

– Har något blivit svårare?

Det skulle i så fall vara att jag är ensam kristen i min familj. Det kan kännas jobbigt att läsa Bibeln och kristna tidningar hemma. Jag känner att jag vill dela med mig av min tro, men vill inte vara tjugitig.

– Vad betyder Jesus för dig i dag?

Jesus är för mig Gud som dog för våra synder men uppstod igen. Han är min vän, för alltid. Han fyller mina behov hur ofta som helst.

– Vad vill du säga till sist?

Har du funderat det allra minsta på kristen tro så ta chansen och gå en Alpha-kurs!

KARIN IPSEN
Hässleholm

Jesus är för mig Gud som dog för våra synder men uppstod igen. Han är min vän, för alltid.

Förlåtelse finns att få – och att ge

FÖRLÅTELSE ÄR EN FÖRUTSÄTTNING för att vi människor ska kunna ha en god relation till Herren Gud, som skapat oss. Utan Guds förlåtelse kan ingen människa bli frälst. Förlåtelse är likaså en förutsättning för att vi människor ska kunna ha goda relationer till varandra. Förlåtelsen är alltså något fundamentalt, och därför har den en helt framträdande plats i Bibeln.

Bibeln uttrycker klart att alla människor är syndare (Rom. 3:9 f). Synden tar sig olika uttryck, och har olika namn – den är dock alltid ett avsteg ifrån Guds goda vilja. Men synd är inte bara det vi gör utan också det vi tänker, ja, vi *är* syndare. Jesus beskriver att roten till all synd finns i människans hjärta (Mark. 7:20–23). När vi får Bibelns perspektiv på vad synd är, och vad som är dess följd, en evig död (Hes. 18:20, Rom. 6:23), så kan vi inte längre ta Guds förlåtelse för given. Nej, frågan blir då: ”Finns det verkligen förlåtelse för en sådan som jag?”

Ja, det finns förlåtelse att få för syndare! Den har sin grund i Guds eget hjärta, och hans eviga kärlek till oss människor (Jer. 31:3, Jes. 43:25). Förlåtelsen har sin grund i att synden, allt orent och korrupt hos oss, blev lagd på en annan – på Jesus. Därför är du fri från syndens skuld. *Han har förlåtit oss alla överträdelser och strukit ut det skuldebrev som med sina krav vittnade mot oss. Det har han tagit*

bort genom att spika fast det på korset (Kol. 2:14). Sörjer du över att du är en syndare, så bekänn din synd för Herren och var viss om att du har syndernas förlåtelse. Du får säga som kung David: *Salig* (överlycklig), *är den som fått sin överträdelse förlåten, sin synd övertäckt* (Ps. 32:1).

Glädjen över syndernas förlåtelse, skall sporra dig att villigt förlåta dina medmänniskors fel och brister. *Såsom Herren har förlåtit er skall ni förlåta varandra* (Kol. 3:13).

Du får hämta kraften till detta i Guds gränslösa nåd och förlåtelse. Det kan vara svårt ibland, ja, synas omöjligt att förlåta någon som man blivit skadad av. Men när du lever i det helande kraftfältet från Jesus kan t o m sådant få ske! Men är det så, att du inte alls vill förlåta din medmänniska, visar det att du inte värdesätter Guds förlåtelse, och genom detta går du miste om den (Matt. 6:15, 18:21f).

Kom, låt oss gå till rätta med varandra, säger Herren. Om era synder än är blodröda, skall de bli snövita (Jes. 1:18).

JAN-ULRIK SMETANA

Missionsgårdspastor, Fridhem, Vännäs

Boktips

Följ med och se – om Bibelns Gud, Jesus och lärjungaskap i vår tid

Carl-Henrik Karlsson

Boken belyser på ett enkelt och lättfattligt sätt Bibelns Gud, Jesus Kristus samt vad lärjungaskap betyder i vår tid. Guds existens behandlas och syftet är att läsaren ska få ett förtroende till Bibeln.

Boken är en introduktion till den kristna tron – den tro som är en gåva vi får ta del av i Guds Ord,

genom nattvarden och bönen. Dopets innebörd och församlingens betydelse lyfts fram. Boken är bra för sökare, särskilt nykonfirmerade och ungdomar, och den ger konkret vägledning i bön.

Kerygma Förlag
Boken är 64 sidor.

Pris 50 kr. Frakt 1–2 st 25 kr, 3–4 st 35 kr. Församlingar får gärna beställa ett provexemplar gratis!

Vinci-bluffen

Krister Renard

Dan Browns bok *Da Vinci-koden* har för många blivit det yttersta beviset på att kristen tro är en bluff. Den är en oerhört välskriven och spännande bok. Problemet är, att samtidigt som den förnekar klassisk tro så ger den sken av att vila på fakta. Inte minst Browns tacklista i förordet ger intryck att boken till del vilar på forskning.

När en bok har förmågan att skaka om den kristna kyrkan, så som *Da Vinci-koden* gjort, och dessutom fått många att ifrågasätta sin tro, behöver den synas i sömmarna. Det har Krister Renard gjort. Han är till vardags gymnasielärare i matematik och fysik och

föreläser ofta om tro och vetenskap.
Förlag: www.jesusnetwork.se
Pris: 50 kr

Livsmod i hopplösheten

Kijo och Labera.

ETT AV DE ALLVARLIGASTE globala problemen just nu är spridningen av hiv/aids och mest akut är problemet i Afrika och Asien, där nittio procent av alla hiv-infekterade finns. I Afrika är Kenya ett av de värst drabbade länderna, drygt hälften av invånarna beräknas vara smittade. Trots det saknar en stor del av befolkningen kunskap om sjukdomen och denna brist på kunskap gör att många hiv-smittade är oerhört utsatta i samhället.

Levande exempel

Under våren har Strandhems Bibel- och lärjungaskola besökt just Kenya. På Bethesda Children Centre i Nakuru träffade vi två tjejer, Labera Priscillah och Kijo Mwaura, som arbetar i en den kristna organisationen Heart Soothers (hjärtetröstare).

Både Labera och Kijo är hiv-smittade och kom genom sjukdomen i kontakt med Heart Soothers. I vanliga fall kan de hiv-smittade mer bli som objekt man försöker bota, men i Heart Soothers försöker man se till hela människan. Både kroppslig och andlig vägledning erbjuds, man vill ge hopp åt de sjuka. Detta är oerhört viktigt för Labera och Kijo, att inge hopp. För många tar livet slut när de får beskedet att de är drabbade av viruset; de får depressioner och känner sig värdelösa. Denna

inställning vill tjejerna ändra på. Eftersom de själva lever med viruset kan de utgöra levande exempel på att det går att ha ett bra liv, även om man är smittad.

En andra chans

Labera och Kijo kommer ibland på besök till Bethesda och undervisar pojkarna på barnhemmet om hiv/aids, och denna gång får vi vara med. Labera berättar en del om sitt personliga levnadsöde. Hon har verkligen erfarenhet av hur det är att vara bortstött och deprimerad. När Labera var tonåring rymde hon hemifrån och började umgås med ett gäng som tog droger och under denna period blev hon gravid. Så småningom blev hon tvungen att flytta hem igen. I fjärde månaden av graviditeten blev hon sjuk och fick missfall och under den följande sjukhusvistelsen fick hon reda på att hon var hiv-smittad. Hennes föräldrar började då anklaga henne för rymningen och för att ha blivit infekterad och till slut blev hon bortstött från hemmet.

Arg och bitter hoppades hon att varje dag skulle vara hennes sista. Men genom att en god vän rådde henne att uppsöka ett VCT-center (Voluntary Counseling Testing; för test och rådgivning) fick hon hopp om ett nytt och meningsfullt liv. Hon berättar att hon tänkte att om Gud nu

hade gett henne en andra chans, så skulle hon också hjälpa andra att upptäcka att livet inte slutar i och med ett positivt hiv-besked. Därför tvekade hon aldrig att gå med i Heart Soothers eftersom de vill ta hand om människor både fysiskt och andligt.

Arbetet i Heart Soothers

Efter föredragets slut sitter vi och samtalar med tjejernas om deras arbete. De berättar att sammanlagt fem personer arbetar inom organisationen. Jag ber dem berätta lite mer om arbetet.

– Eftersom det finns en del människor som är för sjuka för att ta sig till Heart Soothers kontor gör vi besök både på sjukhus och i hem, berättar Kijo. Vi anser att om man enbart får medicinsk behandling så kommer sjukdomen att övervinna den sjuke ganska snart. Det som gör att folk kan överleva är just att de känner sig omtyckta, att någon tar hand och bryr sig om dem. Detta är bättre än vilken medicin som helst, därför lägger vi väldigt stor vikt vid den här typen av arbete.

– Åker ni runt mycket och håller föredrag?

– Ja, förutom hem- och sjukhusbesök har vi ofta föredrag i skolor, församlingar m.m. Vi håller också olika seminarier där vi talar om hur man kan ta livet på ett positivt sätt.

– Har ni sett intresse i någon annan stad att arbeta som ni?

– Nakuru är för tillfället den enda stad som vi är verksamma inom, men vi vill gärna expandera. En vision vi har är att kunna bygga ett center för infekterade här i Nakuru. Än så länge har detta dock inte gått då vår föreståndare varit aids-sjuk under en längre tid och nu avlidit. Förhoppningen är ändå att vi i framtiden både ska kunna

påbörja detta projekt och etablera organisationen i andra delar av Kenya.

Samtalet är slut och vi går ut på Bethedas gårdsplan för att fotografera tjejerna. Det är verkligen fascinerande hur fulla av livsglädje de är. De lever med en obotlig sjukdom, som troligen kommer att besegra dem så småningom. Varje dag kommer de i kontakt med människor som är döende, som lever i ett mörker. Att de trots allt kan bevara livsglädjen är härligt att se. De har upptäckt världens ljus, Jesus, och försöker sprida det till många.

SUSANNA SANDSTRÖM

Elev på bibelskolan

Fakta hiv/aids

- Hiv-infektionen orsakas av Humant Immunbrist Virus och smittan överförs genom kroppsvätskor, t.ex vid samlag eller blodtransfusioner. Det kan dröja flera år mellan smittotillfälle och symptom. På grund av nedsatt immunförsvar får man lätt sekundära infektioner, som i sin tur ligger bakom sjukdomstillståndet aids (Acquired Immune Deficiency Syndrom).
- Det finns i dag ingen behandling som kan bota viruset, däremot finns det bromsmediciner som förhindrar utvecklingen från hiv till aids.
- Hiv/aids-epidemin ökar i hela världen, framför allt i Afrika och Asien. Varje dag smittas cirka 14.000 individer av viruset och enligt WHO var i slutet av 2003 ca 40 miljoner smittade och 90% av dessa finns i u-länderna. De mest utsatta länderna finns i Afrika söder om Sahara, men epidemin blossar nu även upp i Asien.

KÄLLA: WWW.SMITSKYDDSTITUTET.SE

Per-Anders Einarsson, Alve Svensson och Maria Ekström hemma hos Margareta Jämstorp.

Magnus Nilsson, Lars Persson och Elisabeth Bergström är några av dem som besöker fängelset.

Gå direkt – till fängelse

DEN SOM SJÄLV HAR MÖTT BARMHÄRTIGHET vill gärna räcka den vidare till sin medmänniska – det kan kallas för diakoni. *Till Liv* har påbörjat en serie för att spegla det engagemang som enskilda och föreningar i organisationen ELM Syd har inom det diakonala området. Den 11 november 2006 knyts allt samman på Åhus Missionsgård i en dag om diakoni.

Månadens reportage görs om besöksgruppen vid fängelset i Kristianstad. I den ingår bl a Margareta Jämstorp, en av de diakoniansvariga i ELM Syd, Maria Ekström och Per-Anders Einarsson – och Alve Svensson, diakonalt intresserad präst, fick lyssna till deras engagemang i den sk fängelsekyrkan.

BESÖKSGRUPPEN STARTADE I BÖRJAN AV 90-TALET. Per-Anders skulle börja jobba i ungdomsorganisationen ELU (f.d. KUS) och hade fått idén när han gick missionskolan på Strandhem – fängelseprästen Kaj Wessberg var där och inspirerade. Två besöksgrupper kommer f.n. till fängelseanstalten, en grupp per vecka, och den kan då besöka en av två avdelningar; totalt finns det 44 interner.

Det finns många trogna deltagare i besöksgrupperna. När de träffar fångarna frågar dessa ofta 'var de kommer ifrån', för många på fängelset är katoliker eller muslimer. Gruppen säger då att de tillhör Svenska kyrkan, men är med i en förening i Kristianstad, ELF.

Andra regelbundna besökare på fängelset är AA (Anonyma Alkoholister) och LP (Levi Petrus-stiftelsen) samt Röda Korset, som kommer dit någon gång varje år för att informera om sin verksamhet.

– Vad kan ni göra för dem?

– Egentligen hur mycket som helst, svarar Per-Anders, som leder den ena gruppen. Besöksverksamheten är det viktigaste, men ibland knyts sådana kontakter som leder till att man får hjälpa

någon i samband med att han muckar. Kanske med att söka ett jobb – men det händer inte så ofta. Vi måste också sätta gränser.

I början kunde man ta med fångar till gudstjänst eller ut i friheten en dag för att hjälpa till med något. Men efter händelsen i Malexander ändrades lagarna, så nu är de inte ute över huvudet taget.

– Hur går det till vid ett besök?

– Besöksgruppen ska samlas och nycklar plockas fram – dörrar öppnas, stängs och låses på nytt. Vi kommer så till deras matsal, där vi plockar fram fiket som vi har med oss. Sedan har vi en bönestund innan vi hämtar dem vi ska träffa, svarar Maria. När de så kommer, säger de ofta: "Att ni kommer nu igen! Gör ni detta helt frivilligt?"

– De är berörda för att någon bryr sig om dem, säger Per-Anders. De står ju längst ner i samhällets rangordning.

Margareta berättar: "Vi hälsar genom att ta i hand och om någon har glömt namn eller kommit ny säger vi våra namn. Vakterna är aldrig med – det är viktigt. Det är bara vi och internerna.

Sedan sjunger vi något, men ibland är det väldigt stökigt. Ofta hör man en viss jargong. Någon sköter hela snacket, liksom leder hierarkin – det blir ett rollspel. En är herre på täppan och de andra får lite 'passa sig'.

Den som vill tala om något personligt väntar tålmodigt tills det blir lugnt, då blir det lättare att prata om sina bekymmer. Vi är också laddade med en bokväska. Man får gratis låna ur den och behålla någon bok om man vill."

Besöksgruppen och evangeliet

Magnus Nilsson har som sin särskilda uppgift att leda den andra besöksgruppen. När grupperna kommer, försöker de räcka fångarna evangeliet om Jesus Kristus.

Bibelläsningplan

– Ibland är det mycket svårt att ”nå fram”. Det kan vara något som har hänt under dagen och det kan ge efterverkningar på stämningen också vid vårt besök. Efter andakten sitter vi kring borden och samtalar i grupper, fyra till sex personer.

–Varför fortsätter ni, är det alltid meningsfullt?

– Det kan kännas tungt när någon som nyligen muckat är tillbaka efter ny brottslighet. Då hjälper det att tänka på den ”Gyllene regeln”: *Allt vad ni vill att människor skall göra er, det skall ni göra dem* (Luk. 6:31).

Det som verkligen kan glädja oss är om en fånge blir intresserad av den kristna tron. Det kan leda till mycket meningsfulla samtal. Det är också glädjande om en fånge blir benäddad, särskilt om vi haft det som vårt böneämne, säger Per-Anders.

Och Maria fyller i: ”Det är mest givande då man når fram och får prata med någon om Gud. Eller någon öppnar sig och berättar om sig själv i förtroende. Det är mycket meningsfullt. Det kan handla om tro eller droger eller relationer.”

– Vår drivkraft är viljan att vara medmänniska, att försöka visa kärlek och omsorg, säger Per-Anders.

–Till sist, jag har hört att det finns en bönelåda...

– Ja, det är en plastburk med en skåra i locket och så finns det papper och penna. Ibland säger vi att de kan ta ett blad och skriva något anonymt. Vi lovar att be för det. Antingen ber vi efteråt i gruppen eller senare på en gudstjänst, svarar Maria.

LÅT OSS TACKA GUD för denna verksamhet och be för dem, både besökarna och de besökta. Att hälsa på fångar är en viktig del i kristen diakoni. Och det vi gör för ”de minsta” det gör vi för Jesus! *Jag var i fångelse och ni besökte mig* (Matt. 25:36).

ALVE SVENSSON

Föreståndare på Åhus Missionsgård

David

Konung David regerade ungefär 1000–960 f. Kr. Vid denna tid var stormakterna i öst (Assyrien, Babylonien) och i väst (Egypten) mindre aktiva, och Israel fick konkurrera med de övriga småstaterna om makten vid Medelhavets östra kust. Israels farligaste medtävlare var filistéerna. För att kunna ta upp kampen införde Israel kungadömet, och Saul blev konung. Han misslyckades dock, och Sauls kungadöme är på nedgång när den unge David från Betlehem kommer in i bilden.

ILLUSTRATION: JONAS AHLBERG

Davids personlighet framträder mycket tydligt i berättelserna. Han är den yngste av en rad bröder, och man räknar inte riktigt med honom från början. Men han är stark, begåvad och musikalisk. David är den vise ynglingen, som vi får följa under hela hans personliga utveckling. Han får uppleva hur Gud kallar och smörjer honom till konung över Israel, men han är fast inriktad på att aldrig använda orätta vägar för att nå sitt mål. Gud har givit löftet, och nu väntar David på löftets fullbordande. Men han väntar inte passivt. Han ser och noterar allt och vidtar de åtgärder som han finner riktiga.

JUNI 7 1 Sam 16:1–23
8 Mika 5:2–6
9 1 Sam 17:20–58

Efter segern över Goliat kommer David på allvar in i Sauls hov. Saul visar tydliga drag av sinnessjukdom med förföljelsemani, men David blir trots Sauls fruktan och misstänksamhet hans måg och ingår ”fostbrödralag” med Sauls son Jonatan.

10 1 Sam 18:1–30
11 1 Sam 19:1–24

Till slut måste David fly från hovet, och han blir ledare för en grupp män, som av olika skäl har hamnat utanför samhället. Saul förföljer honom för att döda honom, eftersom han anar att David är hans efterträdare på tronen. Men David utnyttjar inte de tillfällen som ges att döda Saul. Hans väg till tronen skall vara legitim.

12 1 Sam 21:1–15
13 1 Sam 23:1–28
14 1 Sam 24:1–23
15 1 Sam 26:1–25
16 Apg 9:1–19

När slutuppgörelsen kommer mellan Israel och filistéerna är David en filisteisk vasall och måste alltså deltaga i kriget på deras sida. Men detta skulle avsevärt försvåra hans utsikter att längre fram nå sitt mål: att bli konung över hela Israel. Han undslipper emellertid svårigheten utan att själv behöva vidtaga några åtgärder. Han står under Guds välsignelse.

17 1 Sam 27:1–12
18 1 Sam 29:1–11

Filisteerna segrar i kampen om herraväldet i landet. Saul och Jonatan stupar i striden, och vägen till tronen öppnar sig för David. Men filisteerna

Bibelläsningplan

har nu makten, och David blir vasallkonung över Juda. Självpfattar han det emellertid som första steget mot löftenas uppfyllelse. – David omnämns också som psalmdiktare, och många psalmer hänförs till särskilda tillfällen i Davids liv.

JUNI 19 2 Sam 1:1–27
20 2 Sam 2:1–22

Efter Sauls död uppstår konkurrens mellan hans son Is-Boset och David. Men Is-Boset mördas av sina hovmän, och vägen ligger nu helt öppen för David. Davids kusin Joab är hans överbefälhavare. Joab är en maktmänniska; obrottsligt lojal mot David men utan förståelse för Davids samvetsbetänkligheter gentemot orätta metoder, när det gäller att vinna och behålla makten.

21 2 Sam 3:1–39
22 Ps 62:1–13
23 2 Sam 4:1–12

När David utropas till konung över hela Israel blir filistéerna förskräckta och vill omedelbart arrestera honom. Men David besegrar dem snabbt (kanske har han lärt sig deras krigskonst?), och därefter vinner han också över de övriga grannfolken. Hans rike blir plötsligt någonting mera än en av de många småstaterna öster om Medelhavet. Han gör Jerusalem till sin huvudstad och vill befästa sin dynasti med ett tempelbygge.

24 2 Sam 5:1–25
25 2 Sam 6:1–23
26 2 Sam 7:1–29

Davids äktenskapsbrott med Bat-Seba betyder ett avsteg från den rätta vägen. För berättaren väger denna händelse tungt också för den följande historien. Viktigt att lägga märke till är att David böjer sig för profetens ord, bekänner sin synd och får förlåtelse.

27 2 Sam 11:1–27
28 2 Sam 12:1–31
29 Ps 51:1–21

David har fått förlåtelsen, helt och fullt. Men det som har skett kan inte göras ogjort, och det får sina konsekvenser. David själv ser också sambandet med de följande händelserna, och hans väg blir präglad av botgöring – något som realpolitikern Joab ställer sig helt oförstående till.

30 2 Sam 13:1–39
JULI 1 2 Sam 15:1–37
2 2 Sam 17:1–29
3 2 Sam 18:1–33

Berättelsen om David avslutas med tillbakablickande och framåtsyftande texter. Davids och Bat-Sebas son Salomo blir hans efterträdare

4 2 Sam 22:1–51
5 2 Sam 24:1–25
6 1 Kon 1:15–40

KOMMANDE MÅNADER: JOB OCH AMOS

Ur *Med människor i GT – en bibelvandring* med Bo Johnson. Illustrationerna är gjorda av Jonas Ahlner. Med tillstånd från förf. och Proprius förlag.

En bön

Herren vår hjälpare

Halleluja!

Lova HERREN min själ!
Jag vill lova HERREN
så länge jag lever,
jag vill lovsjunga min Gud
så länge jag är till.
Lita inte på furstar,
inte på människor som ej kan frälsa.
När deras ande lämnar dem,
vänder de åter till stoft.
Den dagen går deras planer
om intet.

Salig är den som har Jakobs Gud
till sin hjälpare.
Han sätter sitt hopp till HERREN,
sin Gud,
till honom som har gjort himmel och jord
och hav och allt som finns i dem,
till honom som är trofast för evigt,
som skaffar rätt åt de förtryckta
och ger bröd åt de hungriga.

HERREN befriar de fångna,
HERREN öppnar de blindas ögon,
HERREN reser upp de nerböjda,
HERREN älskar de rättfärdiga,
HERREN bevarar främlingar
och styrker faderlösa och änkor,
men de ogudaktigas väg
gör han krokig.

HERREN är konung i evighet,
din Gud, Sion, från släkte till släkte.
Halleluja!

PS. 146

FOTO: NILLA BERNIKSSON

Jag sätter mitt hopp till dig, Herre, vår Gud. Jag vill inte lita på dem, som har makten här på jorden, de kan inte frälsa någon, deras tid är kort. Jag vill sätta mitt hopp till dig, Herre, vår Gud. Du är alltings Skapare, och du är trofast i allt vad du gör. Vi ser ofta prov på din godhet ibland oss. Du tar hand om oss så att vi kan leva vidare, du tar dig an de utsatta och ensamma – men de ogudaktigas väg och deras planer gör du om intet. Du Herre, vår Gud, regerar från släkte till släkte. Amen.

Bön över Ps. 146 av Egon Olsson
Ur *Min Vän är min och jag är Hans*

Välkommen till våra missionsgårdar!

PÅ GÅRDARNA är det verksamhet i stort sett året runt. Det ordnas läger för alla åldrar – för äldre, ungdomar och barn samt för ensamstående och för familjer. Det ordnas konfirmandläger och semesterveckor, lägerskola och temadagar, tonårsläger och bibelkurser, korta möten och veckoläger.

Här finns säkert något som passar för just dig – kontakta gården för mer info! På flera av gårdarna finns även möjlighet till förhyrning av rum. På gårdarna kan du få undervisning i den kristna tron – och lära känna Jesus, världens Frälsare!

**Breanäs
Missionsgård**
Sibbhult i nordöstra Skåne
Sofie Lundström
tel. 044-490 58
info@breanas.org
www.breanas.org

**Missionsgården
Strandhem**
Örkelljunga i norra Skåne
Kerstin Bengtsson
tel. 0435-500 77, 514 77
info@strandhem.nu
www.strandhem.nu

**Åhus
Missionsgård**
Kristianstad i östra Skåne
Alve Svensson
tel. 044-24 75 55
info@ahusmissionsgard.se
www.ahusmissionsgard.se

**Missions- och ungdoms-
hemmet Fridhem**
Vännäs i södra Västerbotten
Jan-Ulrik Smetana
tel. 0935-103 01
info@fridhem.info
www.fridhem.info

**Falketorp
Missionsgård**
Vikbolandet i Östergötland
Anders Andersson
tel. 0125-320 72, 0125-320 51
anders.i.falketorp@telia.com
www.falketorp.se

är en missionsorganisation som bildades 1909 och som driver mission i Eritrea, Etiopien, Kenya och Peru. ELM vill i Sverige samla människor i alla åldrar till predikan och bibelstudium, läger (barn-, konfirmand-, tonårs-, sommar-, m.m.) och kurser (bibel-, missions-mm) samt har en stor musikverksamhet. Arbetet sker i samverkan med ungdomsorganisationen ELU och den regionala organisationen ELM Syd.

ELM vill sprida det glada budskapet att Jesus är Guds Son och alla människors Frälsare. Han befriar oss från synd och skuld, meningslöshet och allt som tynger. I stället ger han oss förlåtelse, mening med detta livet och hopp om evigt liv.

ELM utgår från att Bibeln är allt i genomsiktligt värde, att den som ord från Gud har auktoritet och därmed full relevans i dag.

Evangelisk Lutherisk Mission (ELM)
Småla Gränd 5, 111 39 Stockholm
08-700 51 60, fax: 08-700 51 69
www.elmbv.se
Pg 5 58 43-7, bg 476-1144

Kontaktpersoner

Vice ordförande
Harald Waldemarson, Vikbolandet
0125-320 42, 070-749 32 50
E-post haraldwaldemarson@telia.com

Missionsföreståndare
Roland Gustafsson, Örkelljunga
0435-503 55, 070-657 55 32
roland.gustafsson@elmbv.se

Övriga
Jan-Ulrik Smetana, Bjurholm
0932-103 01; 073-182 27 11
janne.smetana@fridhem.info
Henrik Birgersson, Gagnef
0241-79 40 79; henrik.birgersson@elmbv.se
Markus Hector, Stockholm
08-700 51 68, 0708-31 99 09
markus.hector@home.se

Anders Månsson, Starby
0431-290 56
bodil.mansson@mbox301.swipnet.se
Anders Andersson, Vikbolandet
0125-320 51; anders.i.falketorp@telia.com
Ungdomsverksamhet
www.elmbv.se/elu
Simon Nilsson, Kristianstad
035-21 18 77; simon_nilsson@swipnet.se

Barnverksamhet
Bodil Månsson, Ängelholm
0431-290 56
bodil.mansson@mbox301.swipnet.se

Till Liv (www.tillliv.se)
Ägare och utgivare Föreningen Till Liv
Ansvarig utgivare Nils-Göran Nilsson

Redaktör Eva Andersson
046-39 93 65; till.liv.red@telia.com
Grafisk form Cia Andersson
046-39 93 60; till.liv.design@telia.com
Till Liv, Sandgatan 14B, 223 50 Lund

Redaktionsråd Eva Appell, Lars Göran Brandt, Roland Gustafsson, Lars-Åke Nilsson, Sam-Arne Nilsson

Redaktör för Begrunda
Peter Henrysson, Lund
046-211 84 61; begrunda.red@telia.com

Till Liv 11 nr/år
Normal 410 kr; Student 220 kr
Propprenumeration 4 nr/år 100 kr

Begrunda, 2 nr/år
Bilaga till Till Liv 60 kr/år; övr. 80 kr

Prenumeration (pg 607 98 94-9)
Ingrid Holmqvist, tel. 0910-960 31
Storkågeträsk 11, 934 94 Käge
E-post: i.e.holmqvist@telia.com

Tryck Norra Skåne Offset Hässleholm
10:e årgången ISSN 1402-1838

Frågor om tidningen och det du läst?

Du som läst detta nummer och vill få svar på någon fråga – skriv till Till Liv, Sandgatan 14B, 223 50 Lund eller till.liv.red@telia.com

Gå in på www.elmbv.se och finn den förening som finns närmast dig!

Besök ungdomsorganisationens hemsida www.elmbv.se/elu

ELMs årsmöte

på Vikbolandet den 16–18 juni 2006, se www.falketorp.se

Freitag kl 19: Bilder, sång, musik och vittnesbörd om ELM på Vikbolandet – hur det började, viktiga händelser och vad som händer just nu. Alla åldrar medverkar!

Lördag kl 18: Festkväll, mission och vision.

Anmälan behövs! Kvällen avslutas med lovsång i kyrkan.

Söndag kl 9.30 Högmässa i Östra Husby kyrka
13.30 Möte på Falketorp. Sång och musik.

Sommarmöte i Verum i Skåne 15–16 juli

WWW.ELMBV.SE

Bibelcamping i Breanäs!

Semestervecka i Åhus!

Sommarbibelskola på Fridhem!

Ungdomsläggret PULS på Strandhem!

Sommarläger för barn på Strandhem, Åhus och Breanäs!

Strandhems Bibel- och lärjungaskola

Forum Gränden

är ett föreläsnings- och samtalsforum i Stockholm,
se www.roseniuskyrkan.se/forumgranden

Läs våra tidningar!

Droppen

En kristen barntidning!
36 nr/år
www.elmbv.se/droppen
Helår: 200 kr,
termin: 110 kr
Gratis provex.
Pg 194079-0
a.i.einarsson@hem.utfors.se

Insidan

En tidning för ungdomar!
8 nr/år
www.insidan.net
Helår, stud: 195 kr
Helår, övriga: 295 kr
Pg 494268-6

Till Liv

För dig som vill veta mer
om kristen tro!
11 nr/år
www.tillliv.se
Prova på 4 nr för 100 kr
Helår: 410 kr, stud 220 kr
Pg 607 98 94-9

Begrunda

För dig som önskar
fördjupning!
2 nr/år
www.tillliv.se
Som bilaga till Till Liv-prenu-
merant: 60 kr/år
Endast Begrunda: 80 kr
Pg 607 98 94-9

Vid obeställbarhet återsänds tidningen till:
Ingrid Holmqvist, Storkågeträsk 11, 934 94 Kåge

Till dig som inte tror att du tror

BEGREPPET TROENDE ANVÄNDS OFTA för att kategorisera människor. Man anser att bara en del av alla människor är troende. Vad är de andra då? Är inte de troende? Jag menar att begreppet är värdelöst som kategoribegrepp eftersom det sorterar alla i samma kategori, nämligen de troende. För alla tror vi! De flesta är t.ex. övertygade om vilken dag de är födda. Men detta kan man inte veta, utan man måste lita till att de som var med då kommer ihåg rätt och har berättat sanningen. På samma sätt är det med en väldigt stor mängd av den kunskap vi har och det vi tror oss "veta". Det allra mesta har vi inte haft tid eller förmåga att undersöka själva, utan vi har valt att lita på människor omkring oss och att de har talat sanning.

Så, du som förut har räknat dig till gruppen "icke troende" måste nu göra en omvärdering. Du är redan troende! Frågan är vad du tror på?

Den 20:e juli 1969 landar tre astronauter på månen. Låt oss leka med tanken att de där hittar en kamera. Givetvis följer en vild diskussion kring hur detta kan komma sig. De kan inte enas utan presenterar varsin teori när de återkommer till USA. Den första menar att det måste ha varit en illusion, trots att de alla tre såg den och kunde känna och ta på den. Den andra hävdar bestämt att någon måste ha varit där före dem och låtit kameran ligga kvar. Den tredje astronauten är helt övertygad om att kameran kommit till av sig själv.

Tankeexperimentet kan tyckas krystat, men i själva verket hamnar varje människa i just denna situation. Vi föds till en självklar värld, men efter hand som vi växer och utvecklas upptäcker vi successivt att den värld vi lever i måste ha en förklaring. Antingen är den en illusion eller finns det någon som tänkt, velat och skapat den. Det tredje alternativet är att den kommit till av sig själv. Det finns många anhängare av vardera tron. Flera österländska religioner och filosofier lär att tillvaron djupast sett är en illusion. Västerlänningar i allmänhet tror att världen och livet kommit till av sig själv. Kristen tro säger att

FOTO: PER-OLOF NILSSON

Gud har planerat, velat, konstruerat och skapat världen och livet. Som kristna tycker vi att detta stämmer med våra övriga erfarenheter av livet, nämligen att det krävs ett tänkande sinne för att konstruera och skapa något.

Gud har inte bara skapat världen och människorna, han älskar oss också. Han visar det varje dag genom att vi får ta del av skapelsens under. Dessutom har han själv gått in i sin skapelse genom att födas som människa, som Jesus Kristus. Han gjorde det för att få möjlighet till gemenskap med dig! Jesus Kristus vill att du ska tro och lita på honom och leva i hans närhet.

PER-OLOF NILSSON
IT-konsult, Lund

Han var i världen och världen hade blivit till genom honom... Han kom till sitt eget, och hans egna tog inte emot honom. Men åt alla som tog emot honom gav han rätt att bli Guds barn, åt dem som tror på hans namn.

JOH. 1:10-12

NÄSTA NUMMER, ETT DUBBELNUMMER, UTKOMMER CA 7 JULI

Manligt, kvinnligt, feminism – och våra hem och församlingar

Skapelsens villkor

Varför bry sig om miljön när Jesus kommer snart?

Diakoni bland äldre

ANNONSBLAGA MEDFÖLJER

OM DAVID:
Men David hämtade
styrka hos Herren,
sin Gud. 1 SAM 29:6B

